

MAGYAR KURIR.

Bétsből, Kedden, Januarius' 18-dikán 1820.

Frantzia Ország.

A' Monitör kiadta azon jegyző könyvek' rövid summáját, mellyet az Ország' Cancellarius az Orleani Herczeg' fiának születéséről, néhány Paireknek, a' Fő Ministernek Gróf Decazesnek, 's az ezen czeremoniára különösen kinevezett még két más tanuknak jelenlétekben készített. Ebben fordul az is elé, hogy a' Királyi familia' ezen új csirájának egész neve, a' Király' parancsolatjából, ez: Pen-thievrei, Károly Ferdinánd Lajos Filep Emanuel, Herczeg.

Megirtuk közelebbi levelünkben azon feleletet, mellyet a' Király Dec. 31-dikén a' Követek' kamarájától hozzá küldetett követségnek új esztendeji köszöntésére adott. Most itt következnek a' Gazette-de-Francéből még egy pár ilyen feleletek: —

A' Király' testvére Monsieur így felelt a' Pairkamara' követségének: „Megilletődtem a' Pairkamara' gondolkodása által; nem is kételkedtem én ezen soha; az a' bizonyosság azonközben, mellyet ezen kamara, a' maga gondolkodásáról az utolsó ülésben (Dec. 28-dikán) mutatott, a' szívem' fenekére behangzott.“ — Marschal Davoustnak ugyan ezen Királyi Princz ekképpen felelt: „Köszöntésemet teszem (Complementet csinállok) Marschal Ur! az Urnak azért, hogy ezen ülésben a' kamarának organumul szolgált.“ — Erre a' Marschal így szolt: — „Uram! én csak azt mondam-ki

szóval, a' mit mind ezek az Urak véllem egygyütt egyenlően éreznek.“ — Erre a' Princz ismét felelt, ekképpen szollván: „Marschal Ur! annak is különösen örvendek, hogy ezen alkalmatossággal az Ur vala a' Szószolló.“

Jeles megjegyzés, hogy a' különböző gondolkodású Francia Ujságírók, ily magában nem nagy fontosságú tárgyra nézve is, oly különböző indulatot mutatnak-ki, mint példának okáért csak az itt következőkből is nyilván kitettzik: A' *Journal-des-debats* szerencsét kíván a' Királyi Princznek ezen hodoltatáshoz (nyereséghez), a' Marschalnak pedig temjénnel füstöl azért, hogy a' Hydrának első fejét elütötte: a' Renommée ellenben azt juttatja eszébe az Olvasóknak, hogy Marschal Davoust volt az, a' ki még 1815-ben azt proklamálta: Hogy a' Bourbonok Francia Országának semmi kezesését nem mutatnak; 's hogy ugyan ő 1792-ben Augustus 10-dik napja után, a' Conventben, a' Király' letéttetésének adhaereált (*)

(*) (Ezen Deák kifejezést itt csak azért tartottuk-meg, hogy láttuk, hogy ezt, a' Német írók is, a' Francia író után mind megtartották. Egyéb eránt így is kitéhettük volna a' dolgot: Letéttetésére votizált. Mind egygyet teszen, 's így is Deák szó van benne. — Abban a' Pairkamara Dec. 28-dikán tartott ülésében az által különböztették-meg magokat a' Pairek, oly nagyon, hogy a' Királyi Princz Monsieur ezen köszön-

tés' alkalmatosságával a' Követség' Szószollójának gratulálni méltóztatott érte: Hogy a' Pairek a' fél esztendei előre való adót, mellyért a' Követek' kamarájában a' tudvalévő mérges vetekedések előfordultak, ők (a' Pairek) oly nagy meg egygyezéssel meghatározták, hogy 147-ten lévén jelen az ülésben, csak 9-czen találtattak köztök, a' kik ellenzették).

A' Párisi Magistrátusnak ekképpen visszazonozta a' Király az ő új esztendei jó kívánását: „Megilletődtem az én Jó városomnak Párisnak Magistrátusa' gondolkozása' kifejtetése által, én is kívánom, mint, ti, hogy esztendeim nyuljanak; de csak addig, míg népemnek használhatok.“

A' Gazette-de-France szerint a' Bassano i Herczeg Párisba vissza érkezett — sőt Generalis Vandamme is vissza érkezett, de ő még nem ment Párisba, hanem csak jószágain nyomult-meg. — Mostanság többek is nevezettek-meg, kik a' Királynak nem régen kihirdettetett Rendelése szerint, a' számkivételéből hazájokba visszaérkeztek.

* * *

A' Franczia Ország és Anglia között fennállhatott kereskedési környülállásokról, ily két nevezetes okoskodás fordul elé egy Anglus és egy Franczia Ujságban: —“

„Azt beszéllek, így szoll a' Morning Chronicle, hogy Nagy Britannia és Franczia Ország között kereskedési alkú volna munkában, a' melynek ereje szerint a' Franczia földnek bizonyos termései Angliába, és az Angliai fábrikáknak bizonyos szerzeményeik Franczia Országba ezentúl be fognak bocsáttatni. Ezen nagy tárgyra nézve egy józan okossággal bíró ember se ítélhet másképpen, mint Pitt ítélte: „Franczia Orzágnak megmivelt földje (6' volt a' Pitt' itélete) 7-szer

annyi, mint Angliának megmivelt földje; mindazonáltal Franczia Orzágnak esztendei durva (nem kidolgozott) terményei még is csak 195 millió font Sterlingekre, az Anglia' terményei ellenben 219 milliókra becsültetnek, melyből a' következik, hogy Franczia Ország a' magájeit, ha több eladásra való útakat nyithatna nekik, feljebb fogná emelni, Anglia pedig, a' melly vas és kő-szén dolgában bővölködik, a' maga manufakturájának kiterjeszkedést szereshetne, 's e' neki utat nyitna arra, hogy szomszédjaitól oly terményeket hozhasson magának, melyeket maga csak nagy költséggel termeszthet“

Erre a' Párisi Constitutzionel ekképpen felelt. — „A' Londoni Morning Chronicle azon iparkodik, hogy nekünk a' Chaptál' trutzára megmutassa azt: Hogy a' mi manufaktúráink soha se' fognak arra a' poltzra emelkedni, hogy az Anglusoknak manufakturáikkal vetélkedhessenek; Hogy a' mi javunk azt kívánja, hogy mi csak mezei munkával, szántással vetéssel, foglalatoskodjunk; 's Hogy a' Franczia Ország és Anglia között fennálló békességes állapotban egyedül csak annyit kívánhatnak ezen két Országok' népei egyik a' másikának Orzáglószekétől, hogy a' vámfizetéseket szállítsák ha csak mi kevéssel is alább. Mi azt telyességgel nem tagadjuk, hogy Angliára nézve nagyon hasznos lenne, ha a' maga manufakturáji által a' miéjink' helyét elfoglaltathatná: hanem arról telyességgel nem vagyunk meggyőzöttetve, hogy nemzetünk hajlandó volna arra, hogy a' barátságának ily bizonyosságát mutassa szomszédaink eránt. Sőt még azon is kételkedünk, hogy Ministereink hajlandók lehetnének valami effélének cselekedésére, sőt, hogy valami más Ministerium is magára valólni akarná azt, hogy kereskedésünket semmivé tegye, 's Franczia Or-

szágot valamely más idegen Ország' industriájának prédául adja.

B e l g i u m.

Hágából így irtak Dec. 29-dikén: — „A' Státus' költségeinek 's jövedelmeinek (az úgynevezett Budgetnek) tiz esztendőre lejendő meghatározatása, 's az 1820-ra kívántatott rendkívülvaló költségek, mellyek a' Finantziái Ministerium által jóváltattak vála, a' második kamara által vissza vettvén, ez itt nagy felérzékenyülést okozott. Azonnal Kabinéti tanács, a' következett napon pedig Státustanács tartatván, 's ebben az Orániai Princz is jelen lévén, a' volt a' a' tanácskozás' tárgya, hogy a' Státus' foglalatosságainak fennakadását megakadályoztatni miként lehessen, 's oly határozás tétetett, hogy provisoriai módon nyoltz hónapra való adónak a' lefolyt esztendő béli mérseklés szerént való meghatározatása kívántassék a' törvényhozó kamaráktól, melly végre ezek December 27-dikére összehivattatván, ez azt, mint már említettük, meg is határozta.

N é m e t O r s z á g.

Kasselben, a' Marburgi Univerzitásbéli tanuló ifjúságra nézve új törvények határozattak, a' mellyeknek summás foglalatja ennyiben áll: — „A' tanulóknak, általjában vétetvén semmi névvel nevezendő politikai egygyesület' tagjává vagy részesévé nem szabad lenni. A' kik valami effélében részesülnek, azonnal a' Criminalis ítélőszék' kezébe adattanak, 's a' lázzadási és árulási közönséges törvényeknek foglalatjok szerént büntettetnek. Ha valamely tanuló ilyen egygyesületben való részesülésért az Univerzitásból relegáltatik, az a' Hassiai Státusokban soha semmi hivatalra fel nem

vétettetik. A' Duellálásban történő veszedelmes megsebesítés vagy ölés is ezen criminalis törvények alá vettetik, 's ezek szerént büntettetnek. Költsönözni szabad a' tanulóknak, de csak valóságos szükségseikben és nem luxusra.

Az a' Hamburgi tudósítás, hogy ott egy egérkövel terhelt hajó elsüllyedvén, az edények abroncsai elpattantak, 's a' kiomlott egérkö az Elbe vizét úgy megmérgecsitette volna, hogy egy kutya, melly abból ivott, azonnal megdöglött volna, az újabb tudósítások szerént csak ennyiben valóságosodott-meg, hogy egy csajka, mellyen néhány láda egérkö volt, felfordult ugyan, és a' ládák a' vízbe estek, de oly hamar kibuzták őket abból, hogy az abroncsa vagy kötése egynek is fel nem szakadt, és a' hirlelt szerencsétlenségek csupa költött hírek voltak, mert a' vízbe csak egy morsa egérkö is a' ládából ki nem eshetett 's nem is esett.

P r u s z s z i a.

Itt a' Ministeriumban, mint a' Berlini újságok is megemlítik, nevezetes változások fordultak elő: — Hadi Minister Boyen Ur az elbocsáttatást megnyervén, a' Rénusi tartományok' volt Kommandánsa Hacke Ur tétetett Hadi Ministerré; — Továbbá Statusminister Beyme és Belső Minister Humbolt Urakat, valamint a' Státustanács és a' Státusministeriumbéli foglalatosságoktól, úgy az egyenesen kezeik alá tartozott Ministerségektől is, az elsőt tudriüllik az Igaságtévő, ezt pedig a' Belső Ministerségtől, addig, míg mnnkáiknak folytatására őket ismét elé szollítaná, feloldozta, 's az elsőnek foglalatosságait Státus- és Justice Minister Kircheisen, a' Báró Humbolt Urét pedig Statusminister Schuckmann Urakra bizta a' Király.

A' B a v a r i a i Ujságokban ily Berlini tudósítás fordul elé ezen változásokra nézve Jún. 5-dikáról: — Báró Humbolt és Beyme Urak a' Ministerségből elbocsáttatának. A' mit a' történet' okairól beszélnek, nem bizonyos: de bizonyos az, hogy mi ő benne megkülömböztetett talantomokat vesztünk-el, kiváltképpen Humbolt Urban. Mondják, hogy az új Hadi-rend heves vetekedéseket okozott volna a' Státustanácsban 's Minister Boyen, Grollman, Beyme, és Humbolt Urakat ez indította arra, hogy elbocsáttatásokat kérjék. Az új Hadi-rend' készítőjének Gróf Gnesenaut mondják lenni. A' plánum által költség-kiméllés erányoztatik."

A' Királytól ilyen kabinéti parancsolatot vett a' papi, tanulási, és Orvosi dolgokra ügyelő Minister Báró Altenstein: — „Professor *De-Wette* azon levélnek *copiáját*, melyet ő ezen esztendőben Mártzius' 31-dikén Justice-tanácsos Sandnak özvegyéhez (a' Sand' anyához) irt, általjában valóságosnak lenni megesmerte, 's az ezen aszszony fija' gyilkos cselekedetének a' levélben kifejeztetve lévő helybehagyását menteni iparkodott, a' mellyel egy Istentudomány és Erkölcstanító Professornak hivatala fenn nem állhat, és meg nem egygyezik. En megsérteném lelkiismeretemet, ha az ifjúságnak tanítását tovább is oly emberre bizattatva maradni hagynám, ki az orozva való gyilkosságot bizonyos feltételek alatt menthetőnek tartja; melyre nézve ezennel az Urra bízom, hogy Professor *De-Wette*t a' tanítói hivatalból bocsássa-el. *Berlinben* Sept. 30-dikán 1819-ben."

Azt a' levelet, melyet Professor *De-Wette* a' Sand' anyához irt, a' Német Orzzági, nevezetesen a' Württembergi és Bavariai újságlevelek kihirdetvén, így lett az a' következése, hogy *De-Wette* a'

miatt elvesztette a' Professorságot. Ő ez által a' Sand' anyát 's familiáját, mint a' kikkel barátságban élt, vigasztalni kívánta. A' Sand' cselekedetét nem csak törvénytelennek, 's a' Bíró előtti büntetésre méltónak, hanem közönségesen vételve erkölcsstelennek, 's az erkölcsi törvényekkel ellenkezőnek lenni esmeri, 's azt mondja, hogy arra, hogy a' rossz, rossz által tétetődjék jóvá, ő se tanácsolhat senkit, hanem inkább arra, hogy a' rossz jó által tétetődjék jóvá, 's hogy jó tétel által kell rajta erőt venni. Hanem azt mondja, hogy, ha megtörtént cselekedetről van szó, már ekkor még is csak a' cselekvőnek meggyőztetését 's indító okait, és nem a' közönséges törvényt kell a' cselekedet' erkölcsi mérsékléséül felvenni. Ezeknek előre való bocsátása után onnét veszi-fel *De-Wette* az aszszonyvigasztalására irt principiumait, hogy az ő fija tévedésből vetemedhetett ezen cselekedetre 's talám az indulatosságtól se lehetett egészszen szabad. Így folytatja *De-Wette* ezen principiumokon fundált okoskodásait sokáig, 's végre így fejezi-bé szavait: — „Gyakran a' legnemesebb esik porba. Tisztelt barátomaszszony! Vegye elméjébe ezen megjegyzéseket, győződjön-meg ezekről minden ellenmondások ellen is. Ezen rendkívül való gyermeket az aszszony szülte és nevelte; az aszszony tehát az, a' ki ötét értheti, beesülheti, 's annak önn' tettése szerént valóstott sorsát, bátorsággal és elszánással hordozhatja. Az Isten, ki a' gyengékben is erős adjon aszszonyaságodnak erkölcsi erőt."

El e g y e s D o l g o k.

Egész London városában külső városával Westmünsterrel 's minden hozzátartozókkal egygyütt vévén, az 1818-dik esztendő Decemberének 15-dik napjától

fogva 1819-ben Dec. 14-dikéig: 12,574 férfi és 11,726 leány, mind egygyütt 24,300 gyermekek születettek, meghaltak 9671 férfi és 9557 asszony, mind egygyütt 19,228 személyek.

Berlinben a' lefolyt esztendőben 3408 férfi, 3156 leány, mind egygyütt 6564 gyermekek születettek, meghaltak 5991 személyek, tehát a' születtek száma 573-mal multa felül a' halottakét. A' gyermekek közt 1041 zab-gyermek találtatik. Házossági életre lépett 1653 pár személy.

A' Londoni Timesben így ír Sept. 2-dikán egy tengeri tiszt a' Szent Ilona szigeténél strázsáló hajós seregtől: — „Bonaparténak jó egészsége van; némi-lykor ki is lovagol, de úgy látszik, hogy nem akarja hogy valaki lássa; mihe-lyest valakit megszemlél, azonnal vissza tér. Gondolják, hogy Gróf Montholon is nem soká el fog onnét jöni, 's azután semmi nevezetes Frantzia nem leszen Napoleonnal. Elszöktethetése csupa lehetetlenné tétetett. Éjjelenként fegyveres tsajkák olázkodnak szüntelenül a' sziget körül. Egy hadi hajó, melly leg-távolabb áll a' kikötőhely előtt, minden érkező hajókat megállit és kikérdez, egy más hadi hajó pedig, melly a' kikötő-helyhez legközelebb strázsál, a' kiindulókat állitja és vizsgálja-meg. A' Bonaparte' házához vívő utakat szorosán strázsál-ják; a' szigetnek minden kiálló csucsai-ra ágyuk vagynak kiszegeztetve. A' Kormányozónak engedelmé nélkül senkinek se szabad a' szigetre kilépni; a' kik erre engedelmet nyernek, neveiket, rang-jokat, 's a' többi, beadni kéntelenek. Előbb mindent szorosán megvizsgálják az Ánglus tiszték, minekelőtte valamit Bonaparténak által adnának. Az eleség szörnyű drága. Egy lúdat, ha az Ánglus Schillinget félforintra számláljuk, 20 forintért adnak.

Spanyol Ország. — A' Radiksi nagy expeditzió fő vezére Gr. *Calderon* egész-

szen néki adta magát a' seregek' új or-ganizáltatásának, mellyek a' Sárgahideg miatt okoztatott szökések által nagyon megfogyatkoztak. Azon 6000 emberéken kívül, a' kik egyenesen a' *Morillo* se-gítségére fognak elsietni, maga *Calde-ron* az ő számos Stábjaival, azon sereggel fog elevezni, a' melly legalább is 15 vagy 18 ezer emberekből áll, 's Buenos-Ay-resnek meghódoltatására van kirendel-tetve. Csak a' kár, hogy a' seregek ezen messzire folyó, a' katonáknak csak ve-szedelmeket, fárodtságot, de nagyon ke-vés győzedelmi koszorut mutató hadako-zásra, nem jó szívvel mennek.

B é t s.

Itt, az ispotályokat is ide értvén, a' mult esztendőben 3033 meglelt férjfiu, 2884 asszonyszemélyek, 2935 fiu, és 2649 leány gyermekek, mind egygyütt 11,501 személyek haltak-meg, a' melly szerint minden napra 31 halott jut által-jában. Azt is mutatja a' holtak' laistro-ma, hogy 1819-ben 431-gyel multa felül a' halottak' száma az 1818-bélieket. A' legidősebbek között 31-gyen találtattak, kik a' 90 és 100 esztendők között haltak-meg; 105 esztendőt értek ketten.

A' forró és rohasztó hideg 466, a' gutta vagy szélütés 458, a' fene 800, a' tüdőgyuladás 138, a' hasmenés 99, a' vizkorság 1389, a' tüdőrothadás 1478, a' szározbetegség 1526, a' torokfájás és torokgyék 125, a' himlő 100, egyéb sze-rencsétlen esetek 97 embereket öltek meg.

Az egész városban a' külső városokat is mind ide értvén, 6491 fiu és 6133 le-ány, mind egygyütt 12,624 gyermekek, tehát 88-czal többek, születettek, mint 1818-ban. — 524-gyen, kik halva jöt-tek-el, nincsenek ide számláltatva. — A' születettek száma 1123-mal multa fe-lül a' halottakét. — 2588 házodás esett, tehát ez is 160-nal multa felül az 1818-béli házosságok' számát.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Báró Sennyei János.

Midőn a' gondolkodó ember elszomorodva nézi, mint rogy az emberi nemzet a' maga hajdani vadabb erejéből 's tisztaságából alább meg'alább, 's az alacsony Énség (egoismus) 's a' pillangás' nevetséges vágyja mint öli-el a' szívnek minden nemesebb érzéseit, 's a' városi kicsinosulás mint süllyeszt-el bennünket a' vétkek' és esztelenségek minden nemei közé; hogy midőn régibb korainkra tekintünk vissza, nem lehet el nem borzadnunk: elbúsulásunkban annak látása nyújt vigasztalást, hogy a' Természet mindég hasonló marad magához, ha munkájában hasonlatlannak látszik is, és a' mit egyszer a' szám által tett, most egyes, de annál nagyobb példák által teszi. A' maszlag' elbódításában sem holt ki bennünk a' Kötelességhez vonzó hűség 's a' Nagynak szeretete, 's ha a' régibb idők a' magok Hőseikkel dicsekedhettek: a' mi korunk is nevezhet egy Eszterházy Károlyt, Batthyáni Ignázt, 's azt a' nem csak tiszteletet hanem szeretetet is érdemlő Szepesit, kit Fejedelmünknek igassága Egri Kánonokságából, mellynek gazdag jövedelmeit a' Nyíregyházi szép és nagy Templom' felépítésére, az Egri Lycéum' Bibliothecájának öregbítésére, a' szegények' felségelésére és sok nagyreményű ifjaknak tulajdon asztalánál 's szemei előtt nevelésekre, 's Literatúránk' gyarapítására elkölté, egy esztendő alatt elébb ugyan Kis-Préposttá teve, majd az Erdélyi Püspökségre emelt; a' mi korunk is nevezhet egy Széchényit, egy Pesteticset, egy Teleki Sámuel és Lászlót, 's két Márczibánt, örök díszeit századunknak. 'S azon nyolczszáz év ol-

ta, mellyeket Nemzetünk Európában töltött, volt e Dietánk, melly úgy jegyzette volna ki magát fényes hazafisága által, mint a' melly kevés napok alatt úgy rakta fel áldozatjait 1808-ban a' Haza' oltárára, hogy ezt a' pénzetlen Nemzetet a' pénzes Angol is tisztelettel vala kénytelen tekinteni?

Zemplény a' maga Birtokosai között eddig is dicsekedheték Mélt. Báró Sennyei János Cs. K. Kamarás Úrral, ki a' köz jót sok cselekedete által segítette: de ez a' tiszteletet érdemlő Hazafi, most, közelítvén kimúlásának ideje, nevére elhalhatatlan fényt von, hasonló a' Nap-hoz, melly reggeltől fogva estiglen jótévő szelíd fényben ragyogott, 's csak éppen elenyésztekor tör-elő sugárzó özönének egész nagy fényében. Maradéka egyik legrégebb és legnevezetesebb hazainknak nem fecsérlette-el külföldi haszontalan járkálások 's a' még haszontalanabb külföldi lakás 's a' czifra élet által gazdag birtokának jövedelmeit; hanem bölcs megelégedésben 's csendes nagyságban élvén jószágai között, 's a' mit mások nyugtalanul keresnek, soha nem áhítván, azért gyűjtött, hogy boldogíthassa a' 'Sennyeiek' utolsó sarjadzatjait, kikre, maga atya nem lévén, ősi birtokai szállani fognak, hogy a' Hazát 's annak segédet-kívánó síjait támogathassa.

Pesti és Bécsi Újságlevelünk már elhirdeték egy részét annak, a' mit ez a' nagy Hazafi tenni szándékozik, elhirdeték a' Vármegyének hozzá intézett Köszönetét. Mi Levelét közöljük itt, mellyre az említett Köszönet válasz volt:

„Tekintetes Nemes Vármegye! Vég-ső, meghatározott és változhatatlan Rendelésemet itten bezárva bemutattván, alázatos tisztelettel arra kérem, hogy ezt

„a' Leveles-tárba betélni, 's halálommal felnyitván Generális Gyűlésben felolvas-
tatni, 's egész biterjedésében atyai fő-
hatalommal végre hajtani méltóztassék.“

„Tek. Nemes Vármegye, örömmel eltelve emlékezem azon boldog időkre, mellyeket első ifiúságomtól fogva ezen „T. N. Vármegye' kebelében eltölteni szerencsém volt. A' nyugalom', esen-
desség', és megelégedés' gyönyörűségei-
vel élvén, vallyon jól folyt életemet, 's a' még hátra lévőt, tehetném e mással
egyébbel edesebbé, mint azzal, ha a'
T. N. Vármegye eránt viseltető buzgó
tiszteletemet még életemben megbizo-
nyitom, 's az örökös háládatosságot ma-
radékaimnak is kötelességül teszem? Illy
szélből 1) Tíz ezer forintot úgy fundá-
lok, hogy a' jövő 1820 eszt. Május
28dik napjától fogva ennek interesse sz-
tendőként a' T. N. Vármegye' Cassá-
jába folyjon, 's ebből a' segedelemért
folyamodó szerencsétlenség segitessenek;
2) Ismét tízezer forintot, mellynek in-
teresét halálom után Successoraim, ren-
delésemnél fogva, hasonlóképen eszten-
dőként befizetni, 's ez fele részében
az Elméjekben-megháborodtaknak, más
felében pedig az árváknak gyámolításá-
ra minden Vallásbeli külömbség nélkül
fordítassék. Minthogy pedig a' 'Sennye-
iek' defectusával az egész Legátum a'
T. N. Vármegye öröksége 's tulajdona
lenne: alázatos tisztelettel arra kérem,
hogy mint Atya és Örökös, rendelésem-
re felvigyáznai, azt időről időre teljesi-
tetni, 's mind engemet mind Successo-
raimat kegyességében 's barátságában
megtartani méltóztassék. Örökös tiszte-
lettel maradván Bélyben Novemb. 12-
dikén 1819.“

Répviseelője szóval jelentette. hogy
végső akarata felől még most többeket
jelenteni nem engedi a' tilalom: de a'

Rendek megértették, hogy itt szertelen
nagyágú 's bölcös végzések forognak szó-
ban; oly végzések, mellyekhez hason-
lókat még nem nagy számban láttunk.
Nem elégedvén-meg tehát, hogy a' jótét
a' már ismért Levél által köszöntessék-
meg, kiküldék második Al - Ispánunkat
Tekint. Magyar-Szőgyéni Szőgyéni Fe-
rencz Urat 's Bárá Vécsey Pál és Szir-
may Antal Táblabíró, Fő Szolgabíró Szent-
Iványi Károly, Vice-Fiscalis Szikszay Já-
nos, 's Esküdt Buzogány Ferencz Ura-
kat, kik Bélyben, Decemb. 5dikén meg-
jelentek, a' tisztelt Betegnek nemes szán-
dékát megköszönték, 's tőle az egész Me-
gye' nevében búcsút vettek. A' vízi-kór-
sághan szenvedő Méltóság felöltözve evett
Vendégei között, 's ez reménységet nyújt,
hogy még nem mingyárt fosztatunk-meg
tőle. Hogy az ég hátra való napjait szen-
vedhetőkké tegye, 's könnyü elszunnya-
dás által kapja-ki közzülünk, ezt velünk
együtt minden Jók óhajtani fogják.

A' nagy tetteknek az a' következes
szokott lenni, hogy másokat felfernek
elfásulásokból, 's hasonló tettek tételére
intenek. Szüljön a' nagy Nemzet több
'Sennycieket! Ennek példája is bizonyít-
ja, hogy a' szív csak ott dicsőítheti-meg
magát, a' hol a' fej a' bolondságok'
minden nemeitől tisztán maradt-meg.

* * *

Nagy Károlyi Gróf Károlyi István
Urat, a' Herczeg Lichtenstein Regiment-
jebéli Hadnagyot, ki most Francia Or-
szágban folytatja utozását, hogy jeles ta-
pasztalások által magát a' Királynak, és
Hazának szolgálatjára annál tökéleteseb-
ben elkészítse, Cs. K. Kamarás rangra
emelni méltóztatott ő Cs. K. Felsége.

* * *

Kassáról így írnak: — Ő Felsége

méltóztatott következendő Urakat a' Kassai Püspöki Megyében Tiszteletbeli Kanonokoknak Olasz Ország Pegiai nevű Városában a' múlt Jun. 25-dik napján kinevezni, a' kik is Dec. hónapnak 28-dik napján 10 órákor a' Kassai Püspöki fő templomban Fő Tisztel. Lábossy Mihály Lekéri Sz. Szeraphinus Apátura és a' Te-kéntetes Kassai Káptalannak Kántorja, 's Kanonokja által beiktattattak, u. m:

1-ső. Fő Tiszt. Domaniczky János Sáros Vármegyében 48 esztendőktől fogva Sirokai Plébánus és egyszersmind Sirokai Districtusnak 20 esztendőktől fogva Vice Esperestje. Taxa nélkül.

2-dik. Fő Tiszt. Vitlinszky Ádám, Aba-Újvármegyében Forró nevű Mezővárosban 40 esztendőktől fogva Plébánus, egyszersmind a' Szikszai Districtusnak 22 esztendőktől fogva Vice Esperestje. Taxa fizetéssel.

3-dik. Fő Tiszt. Binnerth Kázmír, ki a' régi Kassai Seminariumban a' Nevendék Papságnak 4 esztendeig Al-Igazgatója, az Egri Presbyteriumban 8 esztendeig Professor, és Sáros Vármegyében 30 esztendőktől fogva Töltszéki Plébánus. Taxa nélkül.

Ugyan az itt nevezett Fő Tiszt. Urak az Installatio napján Szent-széki Assessoroknak is kineveztettek.

Tudományos Dolgok.

Hazánkban kijött vagy Hazánkat illető újabb könyvek megnevezése: —

Taschenbüchlein zur Elementar-Übersicht der Geographie und Länderkunde im Geiste des Christenthums. Zunächst für gebildete Familien, und Vaterländische Töchterschulen. Erstes Bändchen. Mathematische Geographie. Von Johann Ludwig Folnesics, Vorsteher einer Privat-Töchterschule, und Herausgeber der Zeitschrift: „Sonnenblume“ ein christlich-religiöses Zeitblatt für Freunde wahrer Menschenbildung“ — Ofen gedruckt mit königl. ungar. Univ. Schriften. 1819.

„Historia Regni Hungariae, breviter exposita a Joanne Szombathy. Sáros Patakini 1819.“ in octavo.

„De ortu et progressu Academiae Regiae Jaurinensis. Occasione Legum Juventuti Academicae publicatarum, prolusit Georgius Fejer, Praepositus, et Consiliarius, ac Superior Regius per Districtum literariam Jaurinensem Studiorum et Scholarum Director etc. etc. Jaurini 4-ta Nov. 1819. Typis Leopoldi Streibig.“

„Panegyricus, Francisci Augusti Caesaris ac Regis natali, Prid. Idus Febr. MDCCCXIX. In Regio majori Gymnasio Gyöngyösiensi, dictus, per ejusdem Gymnasii Regium Localem Directorem, plurimum I. Cottum Tabulae Judiciariae Assessorum. Josephum Sznesznitzky Praesbyterum Dioecesis Vaciensis. Vienne 1819.“

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —
 Jan. 14-dikén 250 $\frac{1}{2}$ — 15-dikén 250 $\frac{5}{8}$ — 17-dikén 250 — forintot.